Przedpłata wraz z przesełką pocztową wynosi 5 zł. a. w. rocznie.

ZWIĄZEK.

REDAKCYA i Administracya we Lwowie przy placu Maryackim l. 9.

Pismo dwutygodniowe.

Organ Związku stowarzyszeń zarobkowych i gospodarczych.

Wychodzi 8. i 22. każdego miesiąca w objętości arkusza.

Nr. 6. Dnia 22. Marca 1883. X. rocznik.

O odpowiedzialności członkow stowarzyszenia, należącego do innego stowarzyszenia o nieograniczonéj poręce.

W obec uchwały Delegatów Związku stowarzyszeń z 9. grudnia z. r. i zawartéj na mocy tego umowy z dnia 17. lutego 1883. „Zw.“ nr. 4. między Patronem stowarzyszeń, a Towarzystwem lwowskiém — wysuwa się na piérwsze miejsce kwestya, jak daleko sięga odpowiedzialność członków stowarzyszenia, przystępującego do innego stowarzyszenia, za zobowiązania tegoż ostatniego? Mowa tu oczywiście być może tylko na wypadek otwarcia konkursu, który dopiéro wtedy może być stowarzyszeniu otwartym (§. 49. ust. z 9. kwietnia 1873.), skoro na pokrycie długów towarzystwa nie wystarcza majątek towarzystwa (aktywa) wraz z funduszem rezerwowym i udziałami. Odpowiedzialność członków bowiem za zobowiązania stowarzyszenia nabiéra znaczenia dopiéro, „jeżeli w przypadku likwidacyi albo upadłości stan czynny nie wystarcza na pokrycie zobowiązań stowarzyszenia“ (§. 53. ust. z 9. kwietnia 1873.) Zwraca się zarazem uwaga na bardzo w tym wypadku ważne postanowienia §. 60. powołanéj ustawy: „że otwarcie konkursu do majątku stowarzyszenia nie pociąga za sobą upadłości (konkursu) na prywatnym majątku poszczególnych członków“.

Opiérając się na powyższych postanowieniach ustawy, jakoteż na wywodach naszego Patrona w okólniku z dnia 3. marca 1882. „Zw.“ nr. 5. przychodzimy do rozwiązania kwestyi na początku postawionéj:

Jeżeli Towarzystwo X. przystępuje np. do Towarzystwa zaliczkowego we Lwowie w charakterze członka, to dopóki Towarzystwo lwowskie istnieje, nie ma żaden wierzyciel tegoż Towarzystwa prawa, szukać pokrycia, a nawet zabezpieczenia swoich pretensyi na majątku Towarzystwa X., a tém mniéj na majątku członków tegoż ostatniego.

Na wypadek upadłości Towarzystwa lwowskiego i dopiéro po ukończeniu (§. 60. al. 4. ust. z 9. kwietnia 1873.) konkursu, mają prawo wierzyciele tegoż Towarzystwa poszukiwać niepokrytych należytości swoich u członków tegoż Towarzystwa — a zatém i u Towarzystwa X.

Gdyby Towarzystwo X. wynikłéj stąd pretensyi nie pokryło i doprowadziło do upadłości — wtedy — i to znowu dopiéro po ukończeniu konkursu do majątku Towarzystwa X. mieliby wierzyciele, piérwotnie Towarzystwa zaliczkowego we Lwowie, a obecnie Towarzystwa X. — prawo poszukiwania swoich pretensyi na prywatnym majątku członków Towarzystwa X. W tym jednak wypadku zachodzą dwie różnice:

a) jeżeli Towarzystwo X. jest o nieograniczonéj poręce, to wtedy w całéj nieograniczonéj wysokości wierzyciel poszukiwać może swojéj pretensyi;

b) jeżeli Towarzystwo X. jest o ograniczonéj poręce, to wierzyciel taki tylko w granicach, poręką tą wskazanych (§. 76. ustawy), pretensyi swoich poszukiwać może.

Oto! przykład do tego cyfrowy: Towarzystwo zaliczkowe we Lwowie posiada (wkrótce to nastąpi): 200.000 zł. w udziałach, 20.000 zł. w funduszu rezerwowym, a 780.000 zł. w wkładkach oszczędności i reeskoncie; w stanie czynnym zaś (pożyczki i nieruchomości) 1,000.000 zł. w. a. — Towarzystwo to popada w konkurs.

Zarządca masy realizuje wierzytelności towarzystwa, tj. ściąga pożyczki i sprzedaje nieruchomości, z czego uzyskał tylko 550 000zł., koszta masalne wynoszą 50.000zł. zostaje 500.000 zł., w obec czego fundusz rezerwowy

i udziałowy znikają, a nadto brak pobrycia dla wierzycieli 280.000 zł.

Ten niedobór rozkłada Zarząd Towarzystwa na członków według postanowień statutu po 140% w stosunku do wpłaconych udziałów, tj. po 1.400 zł. na najwyższy udział w kwocie 1.000 zł., jak obecnie obowiązuje w Towarzystwie zaliczkowém we Lwowie.

Jeżeliby zaś w skutek takiego rozdziału wpłynęło tylko 200.000 zł., to resztę 80.000 rozłożyłby Zarząd masy ponownie na pozostałych członków, coby znowu mogło wymagać wpłaty n. p. po 200 zł. na pełny udział.

Towarzystwo narazić się więc może w najgorszym, jaki tu przewidzieliśmy, wypadku, na stratę udziału 1.000 zł. i dopłatę 1.400 i 200 zł., razem 2.600 zł., z czego już naprzód wypłaciło 1.000 zł.

Gdyby więc Towarzystwo X. nie mogło dopłacić resztujących 1.600 zł. i skutkiem tego popadło w konkurs, to po ukończeniu tegoż konkursu mógłby się piérwotny wierzyciel Towarzystwa zaliczkowego we Lwowie z kwotą 1.600 zł. zabezpieczyć na majątku prywatnym członka Towarzystwa X. i to w całéj wysokości 1.600 zł., jeżeli poręka Towarzystwa X. jest nieograniczoną; lub tylko z kwotą np. 200 zł., jeżeli odpowiedzialność członka w obec Towarzystwa X. nie sięga wyżéj téj kwoty.

Użyliśmy tu przykładu najdrastyczniejszego, aby doniosłości przystępowania towarzystw prowincyonalnych do Towarzystwa lwowskiego nie osłaniać— choć z drugiéj strony przytoczymy najlepszą receptę przeciw skutkom poręki nieograniczonéj, najlepiéj zresztą ten rodzaj poręki zalecającą:

Nie można sobie prawie wyobrazić, aby jakakolwiek instytucya przy jakiéj takiéj czujności jéj uczestników i opinii publicznéj runęła nagle i niespodziéwanie. Jak nagła śmierć jest wyjątkiem, tak téż i w regule upadek instytucyi, zwłaszcza zwykłéj kredytowéj, a nie spekulacyjnéj, przygotowuje się zwolna i naprzód widać oznaki upadku. Należy więc członkom, a w tym wypadku stowarzyszeniom, korzystać z postanowień statutu i zawczasu przewidzieć możliwe niebezpieczeństwa, którym albo zawczasu należy jeszcze zaradzić, albo i których przez wczesne wycofanie się uniknąć można.

Nikt więc nie obciąży sumienia swego, jeżeli sumiennie zechce spełniać obowiązki i korzystać z praw mu przysługujących, doradzając stowarzyszeniom łączenie się wzajemne, pod przewodnictwem lwowskiego Towarzystwa.

Regulatyw,

normujący stosunek Towarzystwa zaliczkowego we Lwowie ze stowarzyszeniami związkowemi.

A. O przystępywaniu do Towarzystwa.

§. 1. Towarzystwo związkowe, chcąc przystąpić do Towarzystwa zaliczkowego we Lwowie, podpisze w sposób swojim statutem wskazany, deklaracyą przystąpienia i nadeszle ją na ręce Patrona.

§. 2. W Ogólnych zgromadzeniach Towarzystwa zaliczkowego we Lwowie może każde stowarzyszenie, będące jego członkiem, brać udział przez pełnomocnika (§. 37. i §. 56. *a)* statutu Tow. zaliczkowego we Lwowie). Formularze do takich pełnomocnictw będą najmniéj na 8 dni przed Ogólnem zgromadzeniem Dyrekcyom odnośnych towarzystw doręczone.

§. 3. Ośm dni przed zwyczajnem Ogólnem zgromadzeniem Towarzystwa zaliczkowego we Lwowie może każde do niego należące Towarzystwo przez umocowanego pełnomocnika wglądać w zamknięcia rachunkowe, księgi i wszelkie zapiski i rachunki Towarzystwa zaliczkowego we Lwowie. (§. 76. statutu).

§. 4. Nadto ma każde stowarzyszenie, należące do Towarzystwa zaliczkowego we Lwowie, prawo zażądać każdéj chwili od Patrona lub Walnego Zgromadzenia Delegatów Związku stowarzyszeń zbadania stanu majątkowego Towarzystwa zaliczkowego we Lwowie (§. 6. d.) stat. Związku łącznie z art. VIII. Umowy z dnia 17. lutego 1883. „Zw.“ 4.).

B. O kredycie w Towarzystwie.

§. 5. Towarzystwo zaliczkowe we Lwowie udziela innym stowarzyszeniom zaliczkowym kredytu:

a) na skrypta dłużne w rachunku bieżącym;

b) w reeskoncie weksli.

§. 6. Kredyt w rachunku bieżącym udziela Towarzystwo zaliczkowe we Lwowie innym stowarzyszeniom:

1. jeżeli dotyczące stowarzyszenie przystąpi w poczet jego członków z udziałem 1.000 zł., który w ciągu jednego roku ma być gotówką wpłacony;

2. jeżeli przedłoży notaryalnie stwierdzony wyciąg protokołu z tego posiedzenia swojéj Rady zawiadowczéj (nadzorczéj), na którém Dyrekcya do zaciągnięcia dotyczącéj pożyczki upoważnioną została;

3. jeżeli zezna skrypt dłużny w formie aktu notaryalnego według wzoru, przez Towarzystwo zaliczkowe we Lwowie dostarczonego.

§. 7. W regule nie udziela Towarzystwo lwowskie kredytu w rachunku bieżącym nad połowę wpłaconych udziałów w Stowarzyszeniu, które kredytu żąda, wszakże na razie ustanawia się najwyższą kwotę kre-

dytu dla pojedyńczego stowarzyszenia na 10.000 zł. w. a.

Towarzystwo zaliczkowe we Lwowie nie obowiązuje się bez poprzedniego ośmiodniowego zawiadomienia więcéj, niż 2.000 zł. z przyznanego kredytu na żądanie odwrotną pocztą wysełać.

Stopa procentowa wynosi zawsze 1% po nad stopę procentową od pożyczek, przez galic. Kasę oszczędności stowarzyszeniom udzielanych. Odsetki oblicza się półrocznie zdołu, a rachunki zamykać się będzie 30. czerwca i 31. grudnia każdego roku, poczém każde stowarzyszenie otrzyma wyciąg swego półrocznego rachunku. Jeżeli do dwóch tygodni nie zgłosi stowarzyszenie żadnego zarzutu przeciw takiemu rachunkowi, uważać się go będzie za przyjęty.

§. 8 Wypowiedzenie stosunku kredytowego nastąpić może z zastrzeżeniem art X. Umowy z 17. lutego 1883. „Zw.“ nr. 4. i postanowień skryptu dłużnego — obustronnie w przeciągu trzech miesięcy.

§. 9. Kredyt w reeskoncie za opłatą 1% po nad stopę diskontową galic. Kasy oszczędności otwarty być może stowarzyszeniom tylko na podstawie wekslów, podanych przez członków Towarzystwa zaliczkowego we Lwowie. Jeżeliby którekolwiek związkowe stowarzyszenie pragnęło reeskontować swoje weksle w Towarzystwie zaliczkowém we Lwowie w granicach powyżéj 3.000 zł.— musi poprzód pisemnie o akredytywę po nad tę kwotę się zgłosić.

C. O lokacyi gotówki.

§. 10. Towarzystwo zaliczkowe we Lwowie obowiązuje się przyjmować od stowarzyszeń związkowych gotówkę na lokacyą. Wysokość stopy procentowéj ustanawiać będzie Towarzystwo zaliczkowe we Lwowie, wszakże nie niższą, jaka ustanowioną jest każdocześnie przez galic. Kasę oszczędności we Lwowie od wkładek oszczędności. Na teraz ustanawia się stopa procentowa na cztéry i pół (4½) od sta rocznie.

§. 11. Wszelkie wpłaty i wypłaty z rachunku lokacyi stowarzyszeń uskuteczniać się będzie w drodze korespondencyi. Każde stowarzyszenie otrzyma swoje Conto w księgach Towarzystwa zaliczkowego we Lwowie. Rachunki na tych Contach zamykać się będą 30. czerwca i 31. grudnia każdego roku; poczém każde stowarzyszenie otrzyma odpis swego rachunku, a jeśli do dni cztérnastu nie zgłosi przeciw niemu zarzutu, uważać się będzie taki rachunek za przyjęty.

§. 12. Towarzystwo zaliczkowe we Lwowie wywypłaca wszelkie lokacye stowarzyszeń zarobkowych do 2.000 zł. bez wypowiedzenia, do 5.000 zł. za ośmiodniowém wypowiedzeniem, powyżéj téj kwoty za trzydziestodniowém wypowiedzeniem.

D. O domicilu do Austro-węgierskiego Banku.

§. 13. Prowincyonalnym stowarzyszeniom związkowym udziela Towarzystwo zaliczkowe we Lwowie domicilu do Austro-węgierskiego Banku za opłatą ⅛% prowizyi od weksli, przez ten Bank przyjętych.

§. 14. Stowarzyszenie, chcące z tego pośrednictwa korzystać, powinno:

a) dostarczyć Towarzystwu zaliczkowemu we Lwowie pełnomocnictwa na formularzu, przez Austro-węgierski Bank wskazanym;

b) dołączyć do każdego podać się mającego wekslu szczegółowéj informacyi o stanie majątkowym osób, na wekslu podpisanych;

c) dwa dni przed zapadłością wekslu w Austro-węgierskim Banku dostarczyć Towarzystwu zaliczkowemu we Lwowie odpowiednego gotówkowego pokrycia.

Jeżeli stowarzyszenie dotyczące posiada otwarty rachunek bierny lub czynny w Towarzystwie zaliczkowém we Lwowie, udzieli mu zezwolenia generalnego do pokrywania z tegoż rachunku zapadłych weksli w Austro-węgierskim Banku.

§. 15. Towarzystwo zaliczkowe we Lwowie zastrzega sobie prawo nie podania do Austro-węgierskiego Banku wekslów, które nie uzna za zdolne do reeskontu. Weksle nie podane, lub przez Bank nie przyjęte będą dotyczączemu Towarzystwu zwrotną pocztą zwrócone.

E. O innych pośrednictwach na placu lwowskim.

§. 16. Towarzystwo zaliczkowe we Lwowie obowiązuje się bezpłatnie, a tylko za zwrotem gotówkowych wydatków:

a) inkasować weksle stowarzyszeń związkowych na placu lwowskim;

b) podawać i wykupywać weksle tychże stowarzyszeń w galic. Kasie oszczędności;

c) zaciągać i spłacać, w charakterze pełnomocnika, pożyczki w galic. Kasie oszczędnoćci i pośredniczyć w opłacie odsetek i innych należytości od tych pożyczek;

d) pośredniczyć w kupnie i sprzedaży walorów; nabywaniu i realizowaniu asygnat kasowych, książeczek oszczędności; w spieniężaniu wylosowanych listów zastawnych i obligacyi, jakoteż kuponów od tychże i w wymianie talonów kuponowych; w ogóle pośredniczyć w bieżących interesach bankowych stowarzyszeń związkowych, wszakże tylko o tyle, o ile się na placu lwowskim uskutecznić dadzą.

We Lwowie, dnia 20. marca 1883.

Z uchwały Dyrekcyi
TOWARZYSTWA ZALICZKOWEGO WE LWOWIE,
stow. zarejestr. z nieogr. por.
Wacław Dąbrowski. A. Żabicki. Dr. Zgórski.

Rachunki stowarzyszeń zaliczkowych za miesiąc Luty 1883.

Tow. zaliczkowe w	Stan bierny												Stan czynny						
	Udziały	Fundusz rezerwowy	Wkładki oszczędności				Pożyczki zaciągnięte				Saldo odsetek	Reszta pozycyi stanu biernego	Pożyczki udzielone				Koszta założ. ruchomości i adm.	Reszta pozycyi stanu czynnego	Gotówka
	z końcem miesiąca	z końcem miesiąca	Stan na początku miesiąca	Włożono w ciągu miesiąca	Wyjęto w ciągu miesiąca	Stan z końcem miesiąca	Stan na początku miesiąca	Zaciągnięte w ciągu miesiąca	Spłacone w ciągu miesiąca	Stan z końcem miesiąca	z końcem miesiąca	z końcem miesiąca	Stan na początku miesiąca	Spłacono w ciągu miesiąca	Udzielono w ciągu miesiąca	Stan z końcem miesiąca	z końcem miesiąca	z końcem miesiąca	
	zł. ct	zł. ct	zł. ct	zł. ct	zł. ct	zł. ct	zł. ct	zł. ct	zł. ct	zł. ct	zł. ct.	zł. ct.	zł. ct.	zł. ct.	zł. ct	zł. ct	zł. ct	zł. ct.	zł. ct
Birczy	10438 36	1415 73	10840 26	1862 .	918 82	11783 44	44093 .	10575 .	11980 .	426[illegible]8 .	4859 96	968 44	66704 .	14161 .	14506 .	67049 .	765 67	1025 99	313 27
Bochni	22882 29	2039 63	41672 18	675 .	2157 70	40189 48	39714 35	5214 .	1750 .	43178 35	2127 80	1340 33	102952 05	24320 97	27930 46	106501 54	1085 89	3136 31	974 14
Bołszowc. Kasa zal.	2553 20	324 .	1168 34	466 10	61 49	1572 95	5000 .	.	200 .	4800 .	140 91	27 57	9062 30	2778 50	2096 .	8979 80	392 79	26 03	313 05
Busku Tow. zal.	4407 50	2084 49	5119 75	800 .	900 .	5019 75	6993 89	460	300 .	7153 89	644 54	.	17173 .	669 82	1495 14	17998 32	918 10	220 87	172 88
„ Tow. kred.	50939 50	4584 50	22714 67	13970 99	13315 29	23370 37	10591	2610 .	3443 .	9758 .	.	3163 69	83446 20	7441 91	6068 48	82072 77	1144 44	5535 47	3063 38
„ Vorsch.Cas	29243 78	794 .	11506 .	7031 45	4255 97	14281 48	11615 .	2705 .	1036 .	13284 .	2834 54	797 37	51245 50	4250 43	9139 10	56134 17	2934 38	580 .	1586 62
Cieszanowie	28562 58	1632 43	38892 86	6446 60	4594 60	40744 86	.	.	.	.	940 73	1597 49	68563 27	4374 93	5821 48	70009 82	162 55	2031 30	1274 42
Dąbrowéj	53961 44	12793 52	.	.	.	.	188089 20	5121 46	19074 79	174135 87	3841 24	6033 .	228705 21	7184 41	7059 .	228580 80	207 38	18418 73	3558 16
Delatynie	10286 23	1190 24	6706 73	71 66	157 56	6620 83	14667 56	1074	606 .	15135 56	5993 70	415 13	32466 48	2535 72	2681 50	32612 26	2610 21	4070 4	349 18
Dobczycach	654 83	144 .	5855 83	2056 23	643 96	7268 10	1500 .	.	.	1500 .	493 25	103 82	7180 .	1095 83	2100 .	8184 17	308 08	510 .	1170 75
Dobromilu	9497 27	436 9	9498 90	184 24	250 .	9433 14	1400 .	.	200 .	1200 .	2551 83	91 96	22155 81	1336 87	1095 .	105082 71	455 44	497 90	343 01
Drohobyczu	19291 52	2968 12	57145 56	1206 73	1933 46	56418 83	29309 60	4483 87	3137	30656 47	.	2297 14	103200 35	14873 26	16755 62	21913 94	2063 31	4254 71	231 35
Gliniacnach zal.	83233 92	6369 45	110518 56	10853 72	1939 38	119432 90	49851 .	7040 .	11785 .	45106 .	10057 21	7787 02	262988 98	16637 53	19704 56	266056 01	1154 11	551 31	4225 07
„ kred.	5362 30	256 .	3318 09	1337 60	490 .	4165 69	.	.	.	.	730 89	.	8759 87	683 42	1550 .	9626 45	572 42	.	316 01
Grybowie	3885 .	853 53	14220 25	410 .	19 14	14611 11	11900 .	.	.	11900 .	199 60	2 87	30692 28	3608 85	4092 82	31176 25	25 44	61 30	205 35
Jaryczowie n. zal.	658 14	194 96	304 25	141 50	.	445 7	760 .	.	.	760 .	136 56	162 70	1427 58	100 59	496 03	1823 02	242 57	279 19	13 33
„ n. kr.	21412 52	2306 39	7688 93	2644 .	3151 .	7[illegible]81 93	6170	1460	450 .	7180	3681 96	334 06	38330 25	1801 52	2331 28	38860 01	428 54	2362 12	446 19
Jaworowie	7130 96	333 77	25662 83	2976 56	2230 88	26408 51	4000 .	2000 .	.	6000 .	1920 76	36 95	37482 91	7982 49	10740 .	40240 42	235 63	.	1354 90
Jeziernéj T. kred.	4807 .	76 .	1020 .	1000 .	.	2020 .	.	.	.	.	545 40	62 33	3351 80	310 60	3450 .	6491 20	966 59	.	52 94
Kamionce strum. Tow. zal.	39777 71	1955 51	25698 .	3732 .	4300 .	25130 .	19580 .	8725 .	7425 .	20880 .	573 86	.	92538 66	8597 1	9460 .	93401 65	41 .	27 60	722 36
„ „ Sp. poż.	17959 94	600 23	9055 55	3310 .	150 .	12215 55	.	.	.	.	1529 96	971 18	27939 30	3940 17	3874 62	27873 75	932 29	2 13	4468 69
Kańczudze zal.	2817 33	215 .	1996 26	.	.	1996 26	5300 .	.	300 .	5000 .	478 92	427 75	10319 35	535 29	910 .	10694 06	.	25 90	215 30
Komarnie	11206 75	1669 30	48160 87	1598 80	525 89	49233 78	1500 .	.	.	1500 .	6837 80	2447 37	69342 05	7313 68	8775 .	70803 93	948 10	941 19	201 78
Krakowcu	6616 22	535 .	4060 15	1844 45	85 .	5819 60	9800 .	.	.	9800 .	843 08	321 10	20184 30	1742 75	4289 .	22730 55	367 73	542 77	293 95
Krakowie	53177 86	60 33	80030 12	4617 43	4577 30	80070 25	12420 .	7184 .	3325 .	16279 .	2317 69	5068 20	144063 05	20659 43	26929 50	150333 12	6291 03	13748 71	1100 45
Limanowéj	33267 88	3347 91	62012 46	9267 99	13261 10	58019 35	33272 25	13462 41	8528 51	38206 15	2333 73	1587 56	133352 68	5903 18	7722 53	135172 03	1154 40	166 92	269 53
dtto Tow. ochr. wł. ziem.	8874 52	1002 22	4630 33	600 26	249 45	4981 14	1408 48	.	.	1408 48	622 28	347 36	7736 62	.	4930 22	12666 84	331 60	4237 56	.
Lwowie T. urz. pocz.	27404 85	1085 14	16646 49	309 06	714 48	16241 07	14200 .	3400 .	2700 .	14900 .	3293 87	7 14	59506 32	6125 21	6867 .	60248 11	798 78	1561 41	323 77
„ Tow. zal.	142373 82	14330 .	479021 16	51466 93	56713 52	473774 57	144768 60	44226 .	4604[illegible]	142953 60	7981 99	9947 62	752063 06	167637 09	162599 55	747025 52	8139 58	31107 78	4027 32
Łańcucie	33262 17	14797 .	159884 20	7377 15	3384 07	163887 28	30200 .	.	1600 .	28600 .	2635 32	22848 57	240902 87	7157 05	15550 .	249295 82	506 11	12494 69	3723 72
Makowie	11040 91	1911 57	64129 99	1832 64	1090 11	64872 52	.	.	.	.	4916 22	3236 51	71677 98	6091 70	10228 .	75844 28	526 52	8375 02	1231 91
Maryampolu	3800 43	406 26	3029 06	. 60	320 15	2709 51	4000 .	.	.	4000 .	98 22	1051 46	11907 .	1021 .	877 .	11763 .	60 79	207 23	34 86
Mielcu T. o. wł z	19114 03	450 35	.	.	.	.	30680 .	453 .	600 .	30533 .	1699 52	60 05	47345 .	2390 .	4950 .	49905 .	526 29	500 .	925 66
Milówce	5663 50	699 88	15117 60	1235 54	350 69	16002 45	1500 .	.	.	1500 .	.	810 98	22739 65	1591 .	2178 .	23326 65	321 38	174 44	854 34
Nadwórnie	2326 90	184	1282 59	98 .	20 .	1360 59	2900 .	4000 .	.	6900 .	291 70	29 40	5673 .	201 25	4412 .	9681 75	291 29	244 39	875 16
Now. Sączu zal.	35309 51	7838 99	131795 68	8110 24	7573 07	132332 85	.	6000 .	.	6000 .	2638 10	4078 29	170281 40	4785 95	17040 13	182535 62	1062 94	1274 79	3324 39
„ zastaw.	.	.	.	.	.	.	9873 40	2224 .	1995 78	10101 62	194 57	.	8566 .	1879 .	2165 .	8852 .	225 40	1218 79	.
Oświęcimie	8191 76	819 71	17720 42	3863 50	1521 26	20062 66	.	.	.	.	779 43	1584 36	26221 .	5685 .	8562 .	29098 .	118 39	654 89	1566 64
Pilznie	4137 .	1438 94	10582 33	273 .	331 15	10524 18	4900 .	.	.	4900 .	2702 24	57 71	20956 .	3780 .	3275 .	20451 .	1959 44	2 .	1348 63
Podgórzu	13451 20	1359 66	68448 99	3872 30	2324 20	69997 09	7618 .	1978 96	200 .	9226 96	2964 72	523 88	90294 49	15252 10	20494 89	95537 28	705 17	46 41	1434 65
Przemyślanach	7271 65	2981 02	22400 38	2602 22	905 62	25096 98	16600 .	.	3200 .	13400 .	904 53	1126 25	58266 63	2006 66	2030 .	48289 97	1067 50	1373 23	49 73
Radomyślu	1685 76	382 22	3432 47	380 74	132 11	3681 10	5870 .	.	.	5870 .	398 81	83 63	11569 21	2774 66	2901 .	11695 55	153 17	13 04	239 76
Radziechowie	18421 10	4328 .	57751 62	4824 49	3603 97	58972 14	13500 .	9000 .	4500 .	18000 .	2063 66	5398 02	96996 52	4046 38	11415 42	104365 56	368 19	1777 60	671 57
Rudkach	11381 86	1474 33	39460 17	3826 13	2580 57	40705 73	1712 70	.	.	1712 70	4126 89	.	53404 52	3439 58	4764	55728 94	379 65	2561 20	731 72
Sądowéj Wiszni	4401 05	590 .	2913 49	124 .	.	3037 49	6000 .	4000 .	3000 .	7000 .	777 09	802 76	14356 76	1492 26	1886	14750 50	228 39	15 14	1614 36
Sieniawie kred	3883 73	570 .	18922 37	252 .	1078 69	18095 68	1925 .	.	.	1925 .	1264 92	307 94	23495 09	3398 76	4661 .	24757 33	261 38	139 95	888 61
„ zalicz.	56 .	15 60	18684 38	2815 .	125 .	21374 38	.	.	.	.	290 26	20 34	22917 09	2011 82	4309 .	25214 27	109 86	20 71	1213 05
Skałacie	1783 34	504 48	303 65	.	.	303 65	4600 .	1000 .	300 .	5300 .	831 02	756 45	6533 07	375 .	1370 .	7528 07	1565 38	70 46	315 03
Stryju kr. i oszcz.	13548 41	1097 .	49118 93	7117	3392 95	52842 98	9531 68	4690 .	2700 .	11521 68	2008 30	275 .	71642 33	17092 56	19150 86	73700 63	391 16	4335 .	2866 58
„ zaliczk.	13848 25	1052 06	27828 64	3083 22	2298 12	28613 74	7300 .	.	.	7300 .	1372 78	115 16	48365 45	3423 79	3875 76	48817 42	467 54	340 .	2677 03
Tarnowie	22067 47	5994 01	89308 61	1012 .	1890 74	88429 87	4000 .	8000	.	12000 .	18 06	1822 02	118414 49	14811 05	23421 31	127024 75	523 78	2323 40	459 50
Tyśmienicy	15228 21	3268 41	28148 82	236 30	701 54	27683 58	4409 26	.	500 .	3909 26	610 63	827 25	43183 .	1828 .	1201 .	42556 .	195 79	8477 89	297 66
Wykotach	3655 63	398 99	13242 14	5 01	.	13247 15	11500 .	.	.	11500 .	.	287 95	27846 36	212 15	389 13	28023 34	240 25	524 69	301 44
Zborowie	1948 55	287 .	4761 64	946 23	150 .	5557 87	4500 .	2000 .	500 .	6000	765 67	254 60	11405 42	939 88	3320 .	13785 54	582 56	.	445 59
Złoczowie	19923 17	4028 40	77818 36	4066 67	2053 20	79831 83	3000 .	.	1500 .	1500 .	5785 27	140 85	104100 65	5901 08	7829 .	106028 57	2047 24	50 .	3083 71
Zbarażu	12571 22	2972 20	9784 91	1491 .	.	11275 91	23194 38	600 .	960 .	22834 38	1499 82	796 38	46466 12	1830 95	2461 .	47096 17	401 06	2892 63	1560 05

Uwaga. Umieszczamy rachunki tylko tych towarzystw, które nam je najpóźniéj do 15. bm. w formie przez nas wskazanéj przysłały.

Lustracya

Towarzystwa zaliczkowego w Bochni.

Dnia 2. — 8. lutego br. odbyłem lustracyą i zamknąłem rachunki za r. 1882. związkowego towarzystwa pod firmą „Towarzystwo zaliczkowe w Bochni, zarejestr. z nieogr. poręką“. Przy lustracyi byli obecni ze strony Dyrekcyi dotyczącego Towarzystwa: pp. Woj. Pachucki i Jan Dembowski; ze strony Rady zawiadowczéj p. August Drzewiecki, budowniczy miejski.

Księga główna wykazała z dniem 31. grudnia 1882. następujący stan majątkowy (bilans surowy):

Stan bierny: Udziały	21.978	zł. 44	ct.
Fundusz rezerwowy . . .	1.923	„ 63	„
Wkładki oszczędności . .	36.789	„ 87	„
Długi towarzystwa . . .	42.442	„ 37	„
Odsetki	4.003	„ 58	„
Razem .	107.137	zł. 89	ct.
Stan czynny: Pożyczki	101.135	zł. 83	ct.
Koszta administr. . . .	3.114	„ 86	„
„ procesowe . . .	824	„ 97	„
Udział w Tow. lwowskiem	500	„ —	„
Zaliczki	70	„ —	„
Inwentarz	686	„ 33	„
Kasa	805	„ 90	„
Razem . .	107.137	zł. 89	ct.

Udziały w sumie 21.978 zł. 44 ct. w. a. pochodzą od 1559 członków, których liczba od ostatniego zamknięcia rachunkowego (1881.) wzrosła o 470. Wpłaty na udziały przez członków są należyte. Najwyższy udział na 500 zł. posiada jeden członek; czterech po 75 zł.; pięciu po 50 zł.; reszta od 5 do 30 zł.; dywidendę płaciło Towarzystwo w ostatnim roku t. j. 1881. (a piérwszym przypadającym na mocy statutu) po 10%. Nasuwa mi się uwaga, że suma udziałów nie tylko się podnosi, ale przedstawia z końcem każdego roku coraz korzystniejszy stosunek w odniesieniu do ilości członków. Kiedy bowiem w r. 1880. przypadało na jednego członka w przecięciu zł. 7·08, w r. 1881. zł. 12·11, to z końcem 1882. r. zł. 14·09.

Fundusz rezerwowy powstaje z wpisowego po 1 zł., z procentu od własnego kapitału i z czystego zysku; wynosi obecnie 8·75% udziałów i ulokowany jest w obrocie. Stosunek zaś obcych do własnych kapitałów przedstawiał się w r. 1880. jak 2·65 : 1, w r. 1881. jak 2·78 : 1, z końcem zaś 1882. jak 3·32 : 1.

Wkładki oszczędności w sumie 36.789 zł. 87 ct. pochodzą od 25 stron w granicach od 1 zł. do 5.914 zł. Najwyższych wkładek w kwotach powyżéj 2.000 zł. było od 9 stron. Na tym samym rachunku znalazłem trzy lokacye (pożyczki w rachunku bieżącym) od instytucyi publicznych, a mianowicie: Towarzystwo zaliczkowe w Podgórzu 4.000 zł., Towarzystwo oszczędności w Cieszynie zł. 2.500. i Towarzystwo zaliczkowe we Lwowie 5.914 zł. 10 ct.

Towarzystwo oprocentowuje wkładki oszczędności po 7% rocznie z trzechmiesięcznem wypowiedzeniem, a po 6% z krótszém, nadto praktykuje następujące przy wypłacie zastrzeżenia: od 25 do 50 zł. żąda wypowiedzenia na 3 dni, nad 50 do 100 zł. 5 dni, nad 100 do 300 zł. 8 dni; nad 300 do 500 zł. 14 dni, nad 500 do 1000 zł. 20 dni. Obliczanie odsetek znalazłem należyte.

Ewidencya wydawanych przez Dyrekcyą książeczek oszczędności prowadzi się w osobéj księdze wkładek na rachunek bieżący czyli wkładek oszczędności.

Wycofane książeczki oszczędności unieważnia się przekreśleniem i przechowuje w biurze Towarzystwa.

Długi Towarzystwa w sumie 42.442 zł. 37 ct. pochodziły od następujących instancyi:

a) Tow. zal. we Lwowie (na weksle 6%)	4.500.	zł. —	ct.
b) Filia Banku aust.-węg. w Krakowie (na weksle 5%)	7.342	„ 37	„
c) Galic. Kasy oszczędn. we Lwowie (na weksle 5%)	14.050	„ —	„
d) Kasa oszczędności w Tarnowie (na weksle 6½%)	13.050	„ —	„
e) Towarzystwa wzaj. ub. w Krakowie (na weksle 5%)	3.500	„ —	„
Razem jak wyżéj . .	42.442	zł. 37	ct.

Towarzystwo wywiązuje się ze swoich zobowiązań z wszelką punktualnością.

Kontrola własnych weksli prowadzi się w osobnéj księdze.

Saldo odsetek wynosiło 4.003 zł. 58 ct., czyli w przychodzie 9.173 zł. 75 ct. w rozchodzie 5·170 zł. 17 ct. Towarzystwo pobiéra od pożyczek, udzielanych członkom 9%, a nadto w razie zwłoki prowizyą pro rata.

Odsetki obliczają się stronom od pozycyi terminowych dokładnie według dni; od pożyczek ratalnych w sposób przeciętny.

Według bilansu za r. 1882. wynosiła prowizya zwłoki (odsetki należne, zaległe) w stanie czynnym 815 zł. 76 ct. czyli 0.80% kapitału wypożyczonego.

Pożyczki w sumie 101.135 zł. 83 ct. składają się z 1.367 pozycyi.

Pożyczki udziela Towarzystwo w kwotach od 10 zł. do 600 zł. na następujące obligi dłużne: na weksle, (których było 636), na skrypta (731 sztuk).

Pod względem formalnym znalazłem powyższe dokumenta w porządku.

Kontrola nad tymi walorami prowadzi się w odnośnych księgach, przechowywanych w kasie ogniotrwałéj.

Towarzystwo udziela pożyczek na posiedzeniach Dyrekcyi na podstawie podań pisemnych, lub ustnych. Księga uchwał dopiéro teraz ma być zaprowadzona.

Ingerencya Rady zawiadowczéj przy udzielaniu pożyczek jest następująca: do 500 zł. udziela sama Dyrekcya; po nad 500 zł. łącznie z Radą zawiadowczą.

Spłaty pożyczek odbywają się dosyć prawidłowo.

Według ostatniego bilansu wynoszą zaległości wekslowe 1.105 rł. 63 ct. na stan pożyczek (weksl.) 73.012 zł., czyli 1.51%. Zaskarżonych pożycyi jest 103 ze sumą 5.840 zł., z czego na pożyczki wekslowe przypada 42 z sumą 3.680 zł., na pożyczki zaś na skrypta 61 z sumą 2.160 zł.

Syndyka Towarzystwo nie posiada.— Sprawy zaskarzone prowadzi miejscowy adwokat, pobiérając wynagrodzenie przyznane przez sąd.

Ewidencyą spraw procesowych utrzymuje się w odnośnych księgach w ten sposób, że notuje się datę, nazwisko zaskarżonego i kwotę zaskarżoną.

W ogóle co do pożyczek zaskarżonych, to według szczegółowych informacyi, które zasięgnąłem, zaznaczyć muszę, że takowe mają być dostatecznie zabezpieczone.

Koszta administracyi wynosiły: w 1882. r. 4.343 zł. 83 ct., mianowicie: czynsz i obsługa 218 zł. rocznie; płace 3 dyrektorów 1.890 zl. rocznie; płace 2 urzędników 751 zł. 66 ct. rocznie; płace komisyi kontrolującéj 550 zł. rocznie; podatki 186 zł. 25 ct.; opał, światło, potrzeby biura, druki, porto 472 zł. 38 ct.; stemple, blankiety wekslowe i koszta notarjalne przy włas. pożyczkach 145 zł. 07 ct.; czasopismo, ogłoszenia 58 zł. 79 ct., Związek 23 zł.; szkontra nadzwyczajne 48 zł. 68 ct.

Co do wydatków administracyjnych nasuwa się uwaga, że takowe są w nieodpowiednim stosunku do brutto pobranych procentów; wynoszą bowiem około 47%. Stosunek ten zmniejsza się wprawdzie wiele (do 34%) skutkiem tak zwanego „zwrotu kosztów admin.“, wynoszącego 1.228 zł. 97 ct. (ob. obrót kas.); zmniejszenie to jest jednak tylko pozorne, bo zwrot ów pochodzi z pobierania 1% od udzielanych członkom pożyczek.

Kasę, która według dziennika kasowego i księgi likwidacyjnéj wykazywała na d. 8. lutego r. b. (w południe) 423 zł. 02 ct. w. a., zliczyłem szczegółowo i znalazłem w zupełnym komplecie.

Co do innych pozycyi bilansowych jak „Awanse“ (Zaliczki na pensye), „Udział w Tow. lwowskiém“ znalazłem odpowiednie dokumenta.

Biuro Towarzystwa znajduje się w domu Wgo Wojciecha Pachuckiego i zajmuje trzy ubikacye.

Kancelarya Towarzystwa prowadzona jest od 9. do 12. i od 4. do 6. po południu. Protokoły Rady zawiadowczéj, registratura i akta, również korespondencyą w odpowiednim porządku.

W Krakowie, dnia 6 marca 1882. r.

Dr. Antoni Molicki.

Ruch stowarzyszeń.

Towarzystwo zaliczkowe we Lwowie. XV. Ogól. zgromadzenie dnia 11. b. m. przyjęło prawie jednomyślnie projektowane zmiany statutu (p. „Z.“ nr. 4.)— Zamknięcie rachunków i sprawozdanie w tych dniach wszystkim stowarzyszeniom zozesłane zostało. Zwracamy uwagę Sz. stowarzyszeń, że zamknięcia rachunkowe ułożone są ściśle według uchwały VIII. Walnego zgromadzenia Związku stowarzyszeń; mogą się więc Sz. stowarzyszenia w przyszłości tego wzoru trzymać, co dla ujednostojnienia zamknięć rachunkowych jest wielkiéj doniosłości. — Nowo uzupełniona wyborami z dnia 11. bm. Rada zawiadowcza ukonstytuowała się dnia 14. bm. Prezesem Towarzystwa wybrany: Frańciszek Zima; wiceprezesem: prof. dr. Adam Czyżewicz; sekretarzami: dr. Zygmunt Samolewicz i Juliusz Ross; komisya kontrolująca: dr. Karol Maly, Marcin Prugar, dr. Wiktor Zbyszewski, zastępca: prof. dr. Władysław Zajączkowski.

Towarzystwo zaliczkowe w Cieszanowie wystąpiło ze Związku stowarzyszeń, jakoby „z powodu podwyższenia należytości dla Związku przez zaprowadzenie lustracyi.“ Rzecz się tak miała: Towarzystwo to wcale nie chciało się poddać kontroli Patrona, „obawiając się ponoszenia kosztów lustracyi.“ Ostatecznie zgodził się więc Patron na pokrycie tych kosztów z kasy związkowéj. Mimo to spowodowała Dyrekcya powyższe postanowienia Towarzystwa, całkiem błędnie zasłaniającego się przed przeprowadzeniem lustracyi, obawą dalszych kosztów... *Vederemo!..*

Syndyk pewnego Towarzystwa policzył sobie za ułożenie kilku zmian do statutu 600 (sześć set) zł. w. a. i należytość tę otrzymał. Zaprawdę! nie wiedzieć, czy więcéj podziwiać skromność pretensyi p. Syndyka, czy munificencyą Zarządu stowarzyszenia. Dorekcya mogła bowiem śmiało sama ułożyć dotyczące zmiany statutu, a w najgorszym razie zasięgnąć rady Patrona, który je bezpłatnie udziela. Ale prawda! stowarzyszenie, o którém mowa, nie należy do Związku, pomimo że przed 9 laty do przystąpienia w obec galic. Kasy oszczędności się zobowiązało. Wydaje nam się, że należytość do Związku za lat dziewięc znacznie mniéj by wynosiło, niż to jednorazowe honoraryum p. Syndyka!

Fundusz zaopatrzenia funkcyonaryuszów stow. zarobkowych i gosp. Rachunek z końcem I. kwartału 1883. przedstawia się jak następuje: a) Stan czynny: 1) gotówka w kasie lwowskiego Towarzystwa 499·09; 2)

lokacye (Nowy Sącz kasa zal. 517·47; Drohobycz Tow. zal. 512 50; Lwów Tow. wzaj. kred. 502·58; Bircza Tow. zal. 500·—), wynoszą razem 2.032 52. 3) Rachunek kosztów założenia 70 76. 4) Rachunek wydatków kancelar. 6 02. Ogółem 2.608 42. b) Stan bierny: 5) udziały 2.334·98; 6) odsetki z lokacyi 44.67; 7) datki nadzwyczajne 105 01; 8) udziały przepadłe (§. 9. stat.) 123·76. Ogółem 2.608·42. Do funduszu należy obecnie 11. stowarzyszeń z 31. funkcyonaryuszami.

Towarzystwo Cieszyńskie, które już w końcu listopada z. r. zawiadomiło nas o uchwale swojéj Rady zawiadowczéj, zezwalającéj na przystąpienie do Funduszu już od 1. grudnia z. r. — dotychczas jeszcze nie przystąpiło.

Wny Klipunowski Karol, członek komisyi rewizyjnéj lwowskiego Tow. zal. przeznaczył po raz drugi na rzecz funduszu zaopatrzenia kwotę 20 zł., należącą mu się z kasy lwowskiego Tow. zal. za marki prezencyjne.

Bilanse stowarzyszeń zarobkowych i gospodarczych za rok 1882.

14. **Lwów. I. Związkowa drukarnia,** *a) Rachunek strat i zysków.* Zyski Wykonane roboty 39.373·41. Straty. inwentarz 1.478 52; papiér 7.752 32; farby i masa 471·67; procenta 334·43; koszta produkcyi i administracyi 27.108·14; czysty zysk 2.228·33. Razem 39 373 41. *b) Bilans.* Stan czynny: gotówka 4.121 04; inwentarz 21.995 02; debitorowie 11.745·97; zapasy: nakładów 2.203·43; papiéru 1.207 04; farb i masy 201·—. Razem 41.473·47. Stan bierny: udziały 24.230·34; długi w pieniądzach 8.200·—; w materyałach 2 507·93; inwentarz 3.025 20; fundusz rezerwowy 1.281 67; czysty zysk 2.228 33. Razem 41.473·47. Obrót kasowy 102.501·72. Liczba członków 46.

15. **Przemyślany. Towarzystwo zaliczkowe.** *a) Rachunek strat i zysków.* Zyski: saldo procentów 2.225·50; nadwyżka zal. proc. 52·28; razem 2.277·78. Straty: koszta administr. i urządz. 1.175 34; czysty zysk 1.102·44; razem 2.277 78. *b) Bilans.* Stan czynny: pożyczki 47 354 57; procenta 815 07; zaliczki procesowe 257·08; koszta urządzenia 799·40; gotówka 55·01; razem 49.281·13. Stan bierny: udziały członków 6 903·60; wkładki oszczędności 21.492·40; wierzyciele wekslowi 16.800·—; fundusz rezerwowy 2.933 02; procenta naprzód pobrane 49.67; czysty zysk 1.102 44; razem 49.281·13.

16. **Rudki. Spółka handlu skór.** *a) Rachunek strat i zysków.* Zyski: ze sprzedaży towarów 287·87; różne 35·—; strata 10 53. Razem 332·40. Straty: procenta pobrane 118·64 — 10%, kosztów założenia 6 80; koszta administracyi 206 96. Razem 332·40. *b) Bilans.* Stan czynny: towary 542·21; procenta nadpłacone 33·75; gotówka 187·35; różne 35·—; koszta założenia 61·69; strata 10·53. Razem 870·53. Stan bierny. Udziały 54·60; fundusz rezerwowy 21·—; pożyczki 782·34; podatek zaległy 12 59. Razem 870 53. Obrót kasowy 8.091·76.

17. **Rzeszów. Towarzystwo zaliczkowe i kredytowe.** *a) Rachunek strat i zysków.* Zyski: procenta przeniesione 1.961·86; procenta pobrane 20.428·13. Razem 22.389 99. Straty: procenta przenośne 2.120 08; procenta zapłacone 11.568 44; do funduszu rezerwowego 400·—; koszta administracyi 2.457·38; zużycie ruchomości 38·—; czysty zysk 5.806·09. Razem 22.389 99. *b) Bilans.* Stan czynny: Gotówka 10.701 22; pożyczki 306.395·23; papiéry wartościowe 1.005·85; inwentarz 340·—; koszta proces. 69 48; czynsz nadpł. 150·—. Razem 318.661·78. Stan bierny: udziały 52.784·09; książeczka oszczędności 247.618·55; fundusz rezerwowy 10.078·27; dywidenda niepodniesiona 254 70; procenta przenośne 2.120 08; czysty zysk 5.806·09. Razęm 318,661·78. Obrót kasowy 2,537.289 78. Liczba członków 469.

18. **Śnlatyn. Vorschuss u. Credit-Verein.** *a) Rachunek strat i zysków.* Zyski: procenta 881·20, zwrot kosztów administr. 123·96, prowizye 8·35, razem 1013·51. Straty: na fund. rezerw. 132·17, stemple i podatki 17·42, czysty zysk 791·73, razem 1013·51. *b) Bilans.* Stan czynny: gotówka 421·90, pożyczki 21.854·82, koszta założenia i inwentarza 856·00, nadpłacone czynsze i wyd. 72·00, nadpłacone prowizye dyrektorom 15·20, razem 23.219·92. Stan bierny: udziały członków 8.984 20, wkładki oszcz. 11.908·02, procenta i należytości przen. 991·30, fundusz rezerw. 544·67, czysty zysk 791·73, razem 23.219·92, obrót kasowy 149 576·20.

Wydawca i odpowiedzialny redaktor: Dr. Alfred Zgórski. Z I. Związkowéj Drukarni we Lwowie, Hotel Żorża.